

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

ČTVRTLETNÍ ZPRÁVA O MIGRACI

III. 2024

Tento dokument zpracoval odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky.

Data uvedená v dokumentu v části týkající se migrační situace v České republice vychází z Cizineckého informačního systému.

OBSAH

Aktuální situace v České republice	4
Legální migrace	4
Nelegální migrace.....	7
Mezinárodní ochrana	7
Dočasná ochrana	9
Návraty.....	10
Integrace cizinců na území České republiky	11
Další informace	12
Aktuální situace na migračních trasách.....	13
Východní středomořská trasa	14
Západobalkánská migrační trasa.....	15
Centrální středomořská trasa.....	16
Západní středomořská trasa.....	17
Východní migrační trasa	18
Další informace	21
Shrnutí.....	25
Typy pobytů občanů třetích zemí v ČR.....	26
Typy pobytů občanů EU a jejich rodinných příslušníků v ČR.....	27
Slovník pojmů.....	28

Aktuální situace v České republice

LEGÁLNÍ MIGRACE

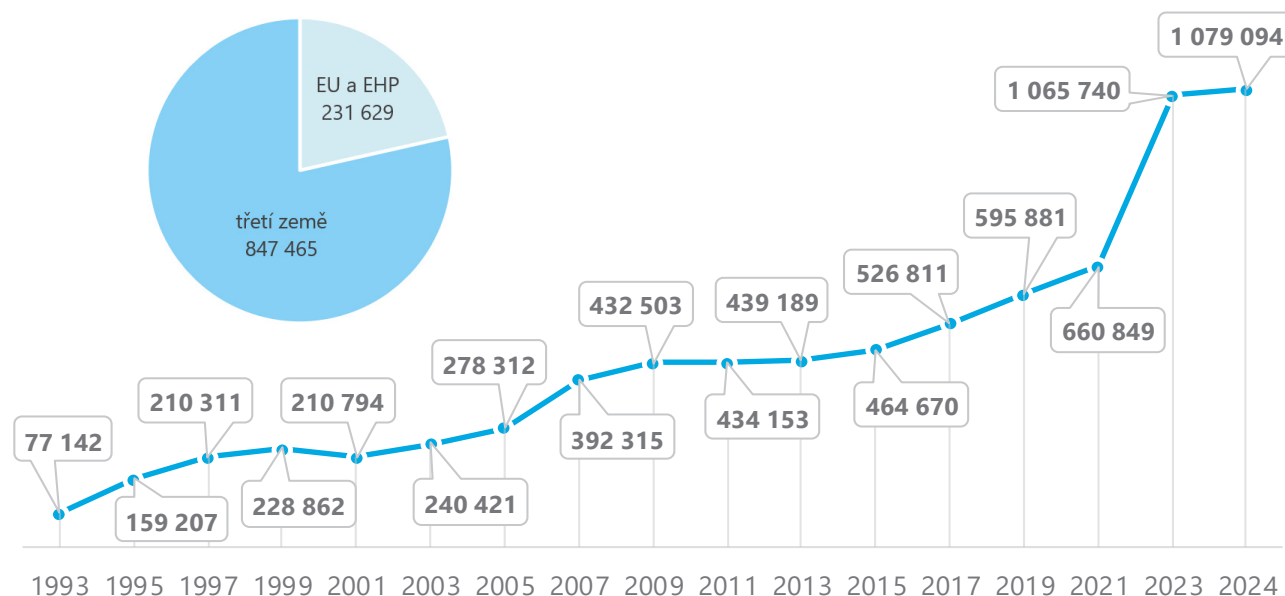
K 30. září 2024 bylo na území ČR registrováno celkem 1 079 094¹ osob cizí státní příslušnosti, z toho 333 792 na základě oprávnění k přechodnému pobytu, 366 870 na základě oprávnění k trvalému pobytu a 378 432 na základě registrace dočasné ochrany. Za výrazným nárůstem počtu cizinců na území ČR stojí zejména vydávání dočasné ochrany státním příslušníkům Ukrajiny, kteří prchají před válkou ve své zemi. Mezi cizinci pobývajícími legálně na území ČR převažují občané třetích zemí (847 465 osob, tj. 79 %) nad občany členských států EU, EHP a Švýcarska (231 629 osob, tj. 21 %). Vývoj počtu cizinců pobývajících na území ČR sleduje níže uvedený graf a tabulka na straně 6, která je rozdělena na občany třetích zemí a občany zemí EU+ a ukazuje celkový stav každé ze skupin (přechodný/trvalý pobyt) na konci kalendářního roku nebo sledovaného období.

Top státní příslušnosti (legální migrace)

Státní příslušnost	Počet	tj. %
Ukrajina	578 454	54 %
Slovensko	120 747	11 %
Vietnam	68 679	6 %
Rusko	39 420	4 %
Rumunsko	20 935	2 %
Bulharsko	17 849	2 %
Polsko	17 746	2 %
Německo	13 875	1 %
Mongolsko	11 950	1 %
Maďarsko	11 545	1 %

zdroj: OAMP, MV

Počet cizinců pobývajících na území ČR

zdroj: OAMP, MV

¹ Toto číslo nezahrnuje cizince, kteří v ČR legálně pobývají na základě krátkodobého Schengenského víza nebo bezvízově, a neregistrované občany EU.

Aktuální situace v České republice

Do gesce Ministerstva vnitra z pohledu legální migrace patří agenda přechodných pobytů nad 90 dní a agenda trvalých pobytů.

Přechodné pobyty nad 90 dní se dělí do dvou kategorií – **vízum k pobytu nad 90 dnů** (dlouhodobé vízum) a **povolení k dlouhodobému pobytu**. O tento typ oprávnění k pobytu mohou žádat **cizinci ze třetích zemí**, tj. občané zemí, které nejsou členskými státy Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru nebo Švýcarska (EU+). Cizinec, který má vydané některé z těchto oprávnění, může pobývat na území České republiky za předpokladu, že svým pobytem plní účel, za jakým mu bylo oprávnění vydáno. Nejčastěji se jedná o účel zaměstnání, sloučení rodiny a studia. Občané EU+ mají možnost si požádat o potvrzení o přechodném pobytu, pokud plánují v ČR pobývat déle než 3 měsíce. Toto potvrzení ale není povinné, na území mohou pobývat i bez něj.

Povolení k trvalému pobytu se vydává nejčastěji po předchozím nepřetržitém pobytu na území České republiky, který trval alespoň 5 let.

Top 30 státních příslušností (STP) v České republice k 30. 9. 2024

TOP 30 STP celkově		TOP 30 země EU+		TOP 30 STP 3. země	
Ukrajina	578454	Slovensko	120747	Ukrajina	578454
Slovensko	120747	Rumunsko	20935	Vietnam	68679
Vietnam	68679	Bulharsko	17849	Rusko	39420
Rusko	39420	Polsko	17746	Mongolsko	13875
Rumunsko	20935	Německo	11950	Kazachstán	10211
Bulharsko	17849	Maďarsko	11545	Indie	10184
Polsko	17746	Itálie	6279	Filipíny	9828
Mongolsko	13875	Francie	4092	Spojené státy	9767
Německo	11950	Chorvatsko	3234	Čína	9558
Maďarsko	11545	Nizozemsko	2301	Moldavsko	7955
Kazachstán	10211	Španělsko	2214	Velká Británie*	7749
Indie	10184	Rakousko	2207	Bělorusko	7501
Filipíny	9828	Řecko	1989	Srbsko	5952
Spojené státy	9767	Švédsko	1205	Turecko	5743
Čína	9558	Portugalsko	1043	Uzbekistán	3618
Moldavsko	7955	Irsko	866	Korejská republika	3013
Velká Británie*	7749	Litva	851	Severní Makedonie	2840
Bělorusko	7501	Lotyšsko	828	Arménie	2594
Itálie	6279	Belgie	791	Bosna a Hercegovina	2343
Srbsko	5952	Švýcarsko	595	Ázerbájdžán	2323
Turecko	5743	Slovensko	585	Japonsko	2155
Francie	4092	Dánsko	460	Gruzie	1871
Uzbekistán	3618	Finsko	368	Egypt	1821
Chorvatsko	3234	Estonsko	307	Thajsko	1761
Korejská republika	3013	Norsko	245	Sýrie	1679
Severní Makedonie	2840	Kypr	235	Izrael	1662
Arménie	2594	Malta	77	Kosovo	1649
Bosna a Hercegovina	2343	Island	50	Kyrgyzstán	1576
Ázerbájdžán	2323	Lucembursko	33	Tunisko	1535
Nizozemsko	2301	Lichtenštejnsko	2	Mexiko	1496

* číslo zahrnuje i Brity, kteří pobývají v ČR na základě výstupové dohody

Aktuální situace v České republice

Vývoj počtu cizinců ČR podle druhu pobytu mezi lety 2016 a 2024 (k 30. 9.)

občané třetích zemí

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
PP	93 354	106 884	131 075	141 756	175 628	211 862	661 130	599 103	598 726
TP	193 981	199 250	203 363	207 804	215 305	218 629	227 676	236 941	248 739
celkem	287 335	306 134	334 438	349 560	390 933	430 491	888 806	836 044	847 465

občané zemí EU+

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
PP	129 660	137 195	145 177	153 441	149 554	127 095	120 870	116 642	113 498
TP	79 418	83 482	87 316	92 880	94 303	103 263	106 478	113 054	118 131
celkem	209 078	220 677	232 493	246 321	243 857	230 358	227 348	229 696	231 629

top 10 STP ze třetích zemí

trvalý pobyt		přechodný pobyt	
Ukrajina	106 165	Ukrajina**	472 289
Vietnam	56 415	Rusko	14 294
Rusko	25 126	Vietnam	12 264
Mongolsko	6721	Filipíny	9344
Čína	4875	Indie	8612
Spojené státy	4050	Mongolsko	7154
Bělorusko	3846	Kazachstán	6900
Moldavsko	3831	Spojené státy	5717
Velká Británie*	3463	Čína	4683
Kazachstán	3311	Turecko	4429

top 10 STP ze zemí EU+

trvalý pobyt		přechodný pobyt	
Slovensko	69 050	Slovensko	51 697
Polsko	11 472	Rumunsko	13 071
Bulharsko	7905	Bulharsko	9944
Rumunsko	7864	Maďarsko	7893
Německo	4705	Německo	7245
Maďarsko	3652	Polsko	6274
Itálie	2616	Itálie	3663
Chorvatsko	2188	Francie	2482
Francie	1610	Španělsko	1537
Rakousko	1118	Nizozemsko	1222

* číslo zahrnuje i Brity, kteří pobývají v ČR na základě výstupové dohody

** číslo zahrnuje i počty aktivních držitelů dočasné ochrany

Vývoj počtu cizinců ze třetích zemí podle účelu pobytu mezi lety 2016 a 2024 (k 30. 9.)*

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
podnikání	16 201	13 242	10 559	8 828	7 968	7 091	6 688	5 980	5 596
sloučení rodiny	25 526	28 535	33 094	33 164	40 752	51 993	55 436	56 801	56 241
zaměstnání	22 217	34 043	55 498	73 669	92 858	115 756	120 896	113 959	109 764
studium, výzkum a ostatní vzdělávací aktivity	20 581	22 393	23 285	18 402	23 823	30 423	31 145	29 493	28 392
ostatní	6 291	6 546	6 439	6 123	8 320	4 397	11 245	15 613	16 751

*Tabulka sleduje vývoj počtu cizinců ze třetích zemí pobývajících v České republice na základě přechodného pobytu nad 90 dnů podle účelu pobytu. Jedná se o stavová data ke konci kalendářního roku nebo sledovaného období.

Aktuální situace v České republice

NELEGÁLNÍ MIGRACE

V období od 1. ledna do 30. září 2024 bylo zjištěno v rámci tranzitní nelegální migrace přes území České republiky celkem 308 osob. V porovnání se shodným obdobím roku 2023 tak došlo k meziročnímu poklesu o 2 491 osob (tj. -89 %). Nejčastěji se jednalo o státní příslušníky Sýrie, Turecka, Etiopie, Mongolska, Afghánistánu a Eritrey. Z hlediska směru vstupu pozemní cestou převládal vstup ze Slovenské republiky. Vnitroschengenskými lety pak osoby téměř ve všech případech zvolily přilet z Řecka a v naprosté většině se přitom prokázaly neregulárními doklady. Cílem cesty osob zjištěných při tranzitní nelegální migraci je nejčastěji Spolková republika Německo, v jednotkách případů pak ostatní státy západní Evropy. Česká republika je tak nadále pouze tranzitní zemí.

MEZINÁRODNÍ OCHRANA

V období od 1. ledna do 30. září 2024 bylo v České republice **evidováno celkem 991 žádostí o mezinárodní ochranu**. Nejvíce žádostí o mezinárodní ochranu v tomto období podali státní příslušníci Uzbekistánu (175). Dalšími v pořadí byli žadatelé z Ukrajiny (147), Vietnamu (145), Ruska (73) a Moldavska (67).

Top státní příslušnosti (mezinárodní ochrana v ČR)*

Státní příslušnost	Počet
Uzbekistán	175
Ukrajina	147
Vietnam	145
Rusko	73
Moldavsko	67
Turecko	62
Gruzie	34
Nigérie	31
Myanmar	26
Sýrie	21

*data jsou za období od 1. 1. – 30. 9. 2024 zdroj: OAMP, MV

Mezinárodní ochrana je zastřešujícím pojmem pro **azyl a doplňkovou ochranu**. Jde o ochranu, která může být poskytnuta cizincům pobývajícím na území České republiky, kteří se z různých důvodů definovaných v zákoně o azylu nemohou vrátit do země původu.

Cílem azylu je ochránit cizince před pronásledováním v jeho zemi původu založeném na nejrůznějších důvodech (příslušnost k rasové, etnické nebo náboženské menšině, sexuální orientace atd.).

Doplňková ochrana je udělována cizincům, kteří nesplňují důvody pro udělení azylu, ale v řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo zjištěno, že v jejich případě jsou důvodné obavy, že pokud by byli tito cizinci vráceni do státu, jejichž jsou státními občany (v případě osob bez státního občanství do státu jejich posledního trvalého bydliště), hrozilo by jim skutečné nebezpečí vážné újmy. Za vážnou újmu se pak považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení atd.

Aktuální situace v České republice

Podrobný přehled státních příslušností žadatelů o mezinárodní ochranu (k 30. 9.)

Uzbekistán	175	Sýrie	21	Mongolsko	10
Ukrajina	147	Alžírsko	19	Kuba	9
Vietnam	145	Kazachstán	19	Afghánistán	8
Rusko	73	Ázerbájdžán	16	Írán	7
Moldavsko	67	Bělorusko	16	Čína	6
Turecko	62	Venezuela	14	Kyrgyzstán	6
Gruzie	34	Tunisko	13	Indie	5
Nigérie	31	Arménie	12	Irák	5
Myanmar	26	bez státní příslušnosti	12	ostatní	33

Počty žádostí o mezinárodní ochranu mezi lety 2017 a 2024 (k 30. 9.)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
leden	132	143	196	121	83	114	146	94
únor	103	121	238	128	89	176	111	130
březen	119	128	185	58	93	239	110	103
duben	96	121	160	19	99	105	101	113
květen	140	137	166	33	107	93	126	99
červen	122	127	120	69	107	135	122	92
červenec	142	150	155	173	100	132	120	133
srpen	120	135	163	99	286	152	140	117
září	112	147	117	115	130	189	105	110
říjen	144	150	130	135	108	162	183	
listopad	117	179	149	120	111	104	98	
prosinec	103	164	143	94	98	93	63	
celkem	1 450	1 702	1 922	1 164	1 411	1 694	1 425	991

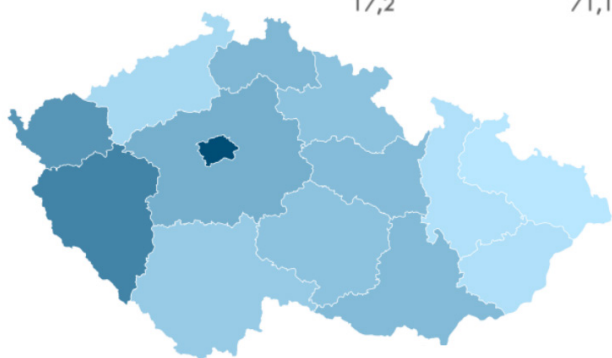
Aktuální situace v České republice

DOČASNÁ OCHRANA

Za výrazným nárůstem počtu cizinců na území ČR stojí zejména vydávání dočasné ochrany těm, kteří prchají z důvodu ruské vojenské agrese na Ukrajině. K 6. 10. 2024 bylo v České republice evidováno **celkem 379 806 aktivních registrací dočasných ochran**. Celkově vydaných dočasných ochran bylo za období od začátku konfliktu (24. 2. 2022) do 6. 10. 2024 celkem 651 457. Česká republika je dlouhodobě státem EU, který hostí nejvíce ukrajinských uprchlíků v přepočtu na velikost populace. V září jich v zemi bylo přibližně 35 na každých 1000 obyvatel, tvoříce tak v České republice 3,5 % populace.

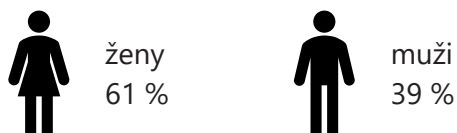
Počet držitelů dočasné ochrany na počet obyvatel v krajích (k 6. 10.)

Počet osob na tisíc obyvatel

Zastoupení podle pohlaví a věku

Zastoupení pohlaví u ekonomicky aktivních držitelů dočasné ochrany

Zastoupení dětí a seniorů mezi všemi držitelů dočasné ochrany

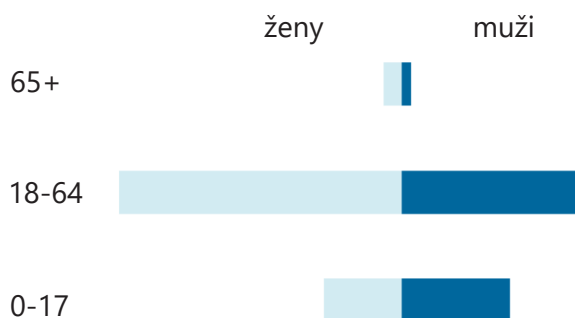

Dočasná ochrana je nástroj Evropské unie, který je upraven směrnici Rady o dočasné ochraně 2001/55/ES. Jedná se o krizový mechanismus EU, který se aktivuje za výjimečných okolností v případě hromadného přílivu osob s cílem poskytnout jim kolektivní ochranu a zmírnit tlak na vnitrostátní azylové systémy zemí EU.

Celkový počet držitelů dočasné ochrany v krajích (k 6. 10.)

KRAJ	POČET
HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	97 872
STŘEDOČESKÝ KRAJ	52 857
JIHOMORAVSKÝ KRAJ	39 983
PLZEŇSKÝ KRAJ	31 631
MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ	20 499
ÚSTECKÝ KRAJ	17 996
JIHOČESKÝ KRAJ	17 582
PARDUBICKÝ KRAJ	17 102
KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ	16 583
KRAJ VYSOČINA	15 357
LIBERECKÝ KRAJ	15 149
KARLOVARSKÝ KRAJ	13 397
OLMOUCKÝ KRAJ	12 171
ZLÍNSKÝ KRAJ	11 398
(NEUVEDENO)	229

Věková struktura držitelů dočasné ochrany (k 6. 10.)

Aktuální situace v České republice

NÁVRATY

V roce 2024 (k 30. září) odcestovalo z České republiky do země původu v rámci programu asistovaných dobrovolných návratů organizovaným Ministerstvem vnitra celkem 560 osob. Správa uprchlických zařízení (SUZ) poskytla v roce 2024 asistenci při návratu 22 osobám. V rámci nucených návratů zjišťovaných ze strany Policie České republiky odcestovalo v roce 2024 (k 30. září) z České republiky do země původu celkem 141 osob. Níže uvedený přehled znázorňuje počty osob, které odcestovaly v rámci asistovaných dobrovolných návratů do země původu rozdělených podle organizace, která při návratu asistovala.

Nedílnou součástí migrační politiky je i návratová politika, jejíž snahou je prevence nebo snížení a vypořádání se s následky nelegální migrace prostřednictvím úzké spolupráce se třetími zeměmi v rámci readmisní politiky. V České republice je vždy upřednostňována možnost realizace vycestování formou **dobrovolnou před návratem nuceným**. V rámci realizace dobrovolných návratů spolupracuje Ministerstvo vnitra s Ředitelstvím cizinecké policie a Správou uprchlických zařízení.

realizováno OAMP

Moldavsko	131	Indie	1
Mongolsko	89	Irák	1
Vietnam	87	Kamerun	1
Uzbekistán	83	Kolumbie	1
Gruzie	52	Mexiko	1
Kazachstán	18	Nepál	1
Ázerbajdžán	10	Rumunsko	1
Albánie	9	UAE	1
Turecko	9	Tádžikistán	1
Rusko	8	Tunisko	1
Kyrgyzstán	8	USA	1
Kosovo	5		

realizováno SUZ

Filipíny	5	Gruzie	5
Bangladéš	4	Venezuela	3
Čína	4	Rusko	3
Turkmenistán	3	Uzbekistán	3
Lotyšsko	3	Moldavsko	2
Ukrajina	3	Irák	2
Bělorusko	2	Kuba	2
Srbsko	2	Ázerbajdžán	1
Srí Lanka	2	Čína	1
Severní Makedonie	2		
Guatemala	2		
Nigérie	2		
Arménie	2		

realizováno IOM

Bosna a Hercegovina	1	Uzbekistán	1
Bulharsko	1		
Černá Hora	1		
Egypt	1		

NUCENÉ NÁVRATY

Tabulka níže uvádí celkové počty osob, které byly navraceny do země, ze které přišly do České republiky. V rámci nucených návratů bylo v roce 2024 navraceno celkem 141 osob.

cílová země vyhoštění

Slovensko	39	Severní Makedonie	1
Rumunsko	16	Maroko	1
Bulharsko	10	Albánie	1
Moldavsko	10	Nizozemsko	1
Německo	7	Šrí Lanka	1
Vietnam	6	Pákistán	1
Polsko	6	Francie	1
Ukrajina	5	Kazachstán	1
Srbsko	4	Maďarsko	1
Litva	4	Rakousko	1
Gruzie	3	Nigérie	1
Uzbekistán	3		
Lotyšsko	3		
Alžírsko	3		
Kamerun	2		
Kyrgyzstán	2		
Bělorusko	2		
Řecko	1		
Irák	1		
Turecko	1		
Černá Hora	1		
Belgie	1		

Aktuální situace v České republice

INTEGRACE CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Nezastupitelnou roli na poli integrace cizinců v České republice mají **Centra na podporu integrace cizinců**, která se nachází v každém kraji. Zřizovatelem center je Správa uprchlických zařízení, s výjimkou center v Praze (Magistrát hl. m. Prahy), Brně (Jihomoravský kraj), Ústí nad Labem (Poradna pro integraci, o. s.) a Hradci Králové (Diecézní katolická charita).

Centra na podporu integrace cizinců tvoří komplexní síť v rámci celé republiky, která zajišťuje realizaci integrační politiky ČR ve vztahu k cílové skupině, tedy cizincům dlouhodobě legálně pobývajícím na území ČR. Bezplatně nabízejí zejména sociální a právní poradenství, kurzy českého jazyka, sociokulturní kurzy nebo tlumočení. Dále od začátku roku 2021 organizují adaptačně-integrační kurzy, které jsou pro vybrané skupiny cizinců ze zákona povinné. Pokud jde o vytíženost jednotlivých center, za měsíc září nahlásila svá data následující centra:

CPIC zřizované Správou uprchlických zařízení obsloužila během září celkem 3 712 klientů a zorganizovala 17 adaptačně-integračních kurzů pro 210 klientů.

Integrační centrum Praha pak obsloužilo celkem 867 unikátních klientů a zorganizovalo 11 adaptačně-integračních kurzů pro 252 účastníků. V září proběhla 62. regionální poradní platforma, která byla věnována interkulturní otevřenosti státních institucí. Presentována byla např. činnost klientského centra OAMP, proběhla panelová diskuse zástupců městských částí a cizinců a byly připomínkovány komunikační karty, které mají usnadnit komunikaci státních institucí s cizinci. Celkem se setkání zúčastnilo 97 osob.

Brněnské **Centrum pro cizince JMK** poskytlo své služby během září celkem 1 311 klientům a zrealizovalo 5 adaptačně-integrační kurzy pro 67 účastníků.

Centrum na podporu integrace cizinců v Ústeckém kraji obsloužilo celkem 398 klientů. Pro nedostatečný počet registrovaných osob neproběhl v září žádný adaptačně-integrační kurz.

Celkem v roce 2024 (k 30. 9.) uvedená centra obsloužila 64 636 klientů a zorganizovala 298 adaptačně-integračních kurzů pro 4 901 účastníků.

Aktuální situace v České republice

DALŠÍ INFORMACE

Vláda dne 28. srpna 2024 schválila **nový zákon upravující vstup a pobyt cizinců na území České republiky**, který připravilo Ministerstvo vnitra. Hlavní změny, které zákon přinese, jsou **digitalizace pobytové agendy, nový systém registrace občanů EU** či **posílení role tzv. garanta**. Účinnost nového zákona je navržena na 1. ledna 2026.

Dne 23. září se v Praze uskutečnilo setkání ministra vnitra Víta Rakušana a jeho slovenského protějšku Matúše Šutaja Eštoka. Hlavním bodem diskuse byla spolupráce obou zemí v oblasti migrace s důrazem na **koordinaci kontrol na vnitřních hranicích** po zavedení kontrol ze strany Německa, **výzvy spojené se statusem dočasné ochrany** ve světle aktuálního vývoje v příchodech uprchlíků z Ukrajiny a **implementace Paktu o migraci a azylu**. Dále ministři projednali aktuální stav ve **sjednávání nové smlouvy o policejní spolupráci**, které aktuálně stagnuje z důvodu neshody na některých zásadních otázkách, na něž mají obě strany rozdílný pohled (otázka zrušení institutu hraničního zmocněnce a tzv. režimové smlouvy a spolupráce při dočasném znovuzavedení kontrol na vnitřních hranicích).

Dne 24. září 2024 se v Praze konalo setkání ministra vnitra Víta Rakušana s novým velvyslancem Ukrajiny v ČR Vasylem Zvaryčem. Tématy jednání **byly rozvoj vzájemné spolupráce, ukrajinští občané v ČR, dopady války na Ukrajině na vnitřní bezpečnost**.

K **prodloužení dočasné ochrany** se v roce 2024 registrovalo celkem 320 304 osob, z nichž výrazně převažovaly ženy (tvořily tři pětiny). Celkem 90 % uprchlíků se k prodloužení dočasné ochrany **registrovalo opakovaně**. Podle výzkumu, který pro Ministerstvo vnitra zpracovalo Centrum pro výzkum veřejného mínění Sociologického ústavu AV ČR a financoval jej UNICEF, uprchlíci nejčastěji pocházejí ze Zakarpatské a Charkovské oblasti či z Kyjeva. Největší část uprchlíků pobývá ve třech největších městech České republiky, tj. v Praze, Brně a Ostravě, přičemž více než čtvrtina uprchlíků bydlí v Praze (26 %). Tři čtvrtiny osob bydlí v bytech či domech a 17 % žije na ubytovnách. Mezi uprchlíky je poměrně vysoký podíl vysokoškoláků (46 %). Dvě třetiny osob starších 15 let v současnosti pracují nebo podnikají, přičemž téměř 86 % z nich má práci na plný úvazek. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 13 835 osob ve věku od 15 let, z nichž převažovaly osoby ve věku od 18 do 35 let (tvořily 52 %). Výzkum probíhal formou online dotazníku, který byl zcela anonymizovaný, a to v období od ledna do 30. dubna 2024.

Aktuální situace na migračních trasách

Počet nelegálních překročení hranic Evropské unie v prvních třech čtvrtletích letošního roku je podle předběžných dat Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex) o 42 % nižší než ve srovnatelném období loňského roku, přičemž celkový počet příšedších do EU bez dokladů a víz dosáhl počtu 166 tisíc osob. Ve třetím čtvrtletí roku 2024 pak podle dat UNHCR přicestovalo do Evropy přes Středomoří nelegálně celkem 64 061 migrantů, z toho 61 400 po moři a 2 661 po zemi. Oproti třetímu čtvrtletí roku 2023 vzrostly zde příjezdy do Evropy o 7 %, zatímco v porovnání s druhým čtvrtletím roku 2024 příjezdy vzrostly o 73 %. Co se situace na hlavních migračních trasách týče, byl podle předběžných veřejně dostupných dat Frontexu evidován pokles odhalených případů nedovoleného překročení hranic na západobalkánské trase a centrální středomořské migrační trase, přes které přišlo bez dokladů o 79 %, respektive o 64 % migrantů méně oproti stejnému období loňského roku. Naopak na východní středomořské trase přes Řecko byl evidován 15% nárůst a výrazný nárůst byl patrný také na východních pozemních hranicích EU, které se pokusilo nelegálně překročit 13 195 osob, což je o 192 % více než ve srovnatelném období loňského roku.

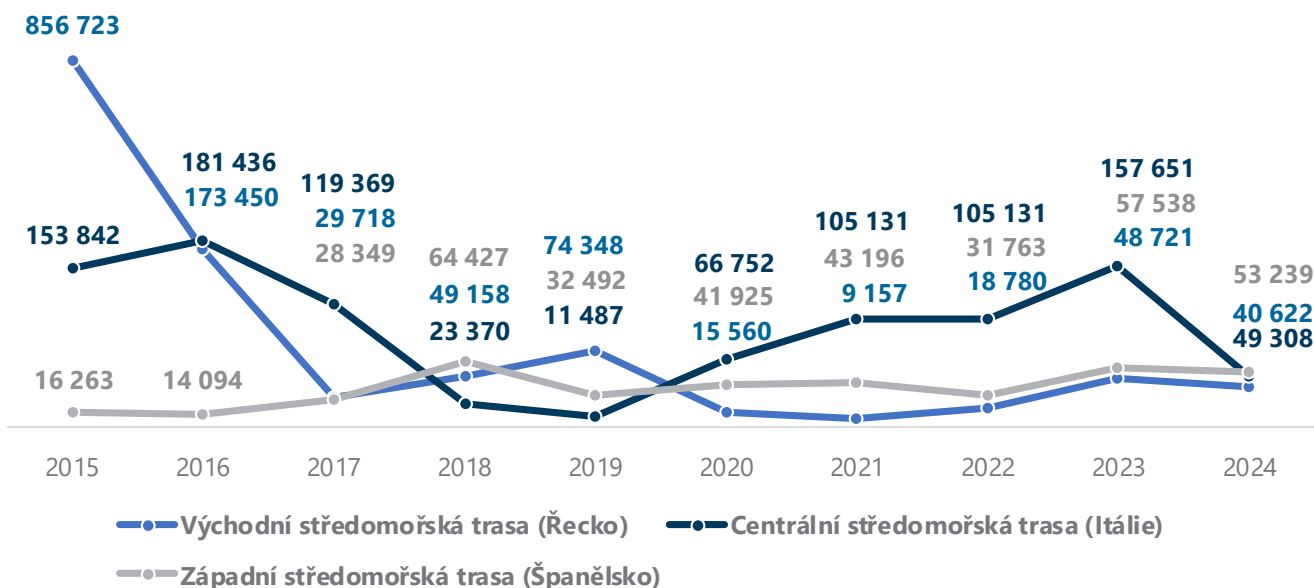
Nelegální migrace na hlavních migračních trasách za rok 2024* (k 30. 9.)

*konečná data se mohou ještě změnit

zdroj: UNHCR

Vývoj nelegální migrace na hlavních migračních trasách v letech 2015–2024* (k 30. 9.)

*konečná data se mohou ještě změnit

zdroj: OAMP

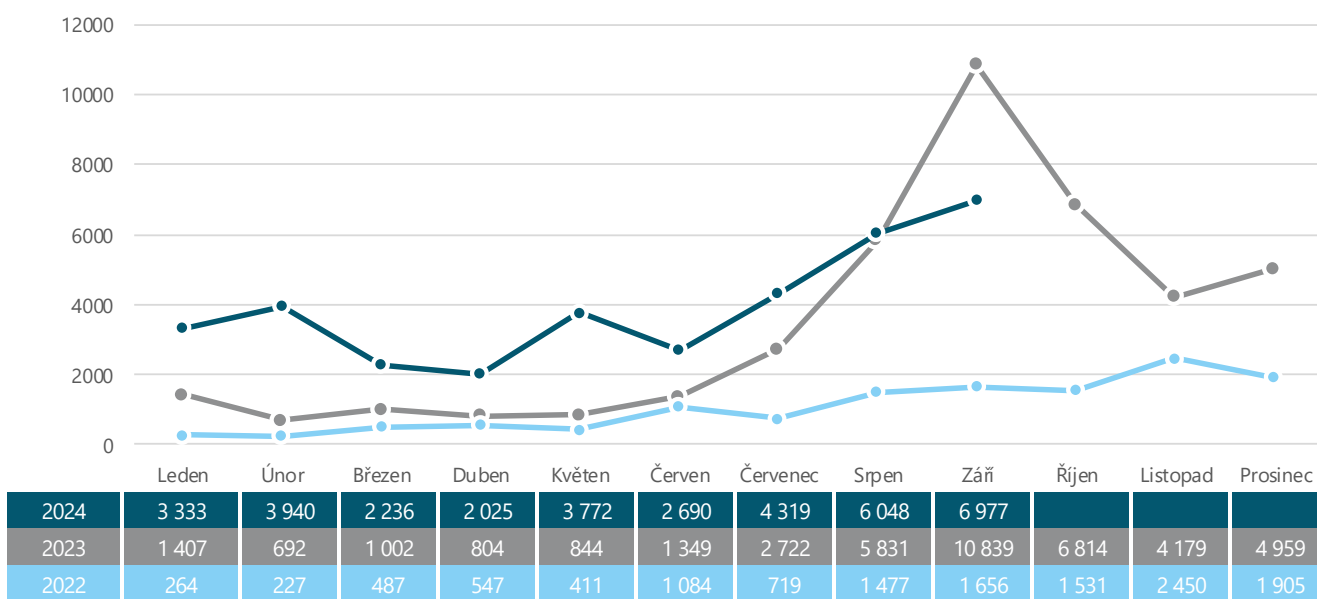

Východní středomořská trasa

Východní Středomoří zaznamenalo ve třetím čtvrtletí nárůst příchozích oproti druhému čtvrtletí tohoto roku. Ve třetím čtvrtletí přicestovalo podle dat UNHCR do Řecka nelegálně 19 883 osob. Většinu tvořily příjezdy po moři, kterých bylo celkem 17 344, po zemi přišlo 2 539 osob.

V porovnání s druhým čtvrtletím letošního roku vzrostly příchody do Řecka o 96 %, zatímco oproti třetímu čtvrtletí loňského roku je počet příchozích za stejné období o 10,5 % nižší.

Srovnání počtu příjezdů do Řecka v letech 2022, 2023 a 2024*

*konečná data se mohou ještě změnit

zdroj: UNHCR

Od začátku roku jsou podle dat UNHCR nejčastějšími zeměmi původu migrantů připlouvajících k evropským břehům přes východní Středomoří (k 31. 7. 2024) Sýrie, Afghánistán a Egypt.

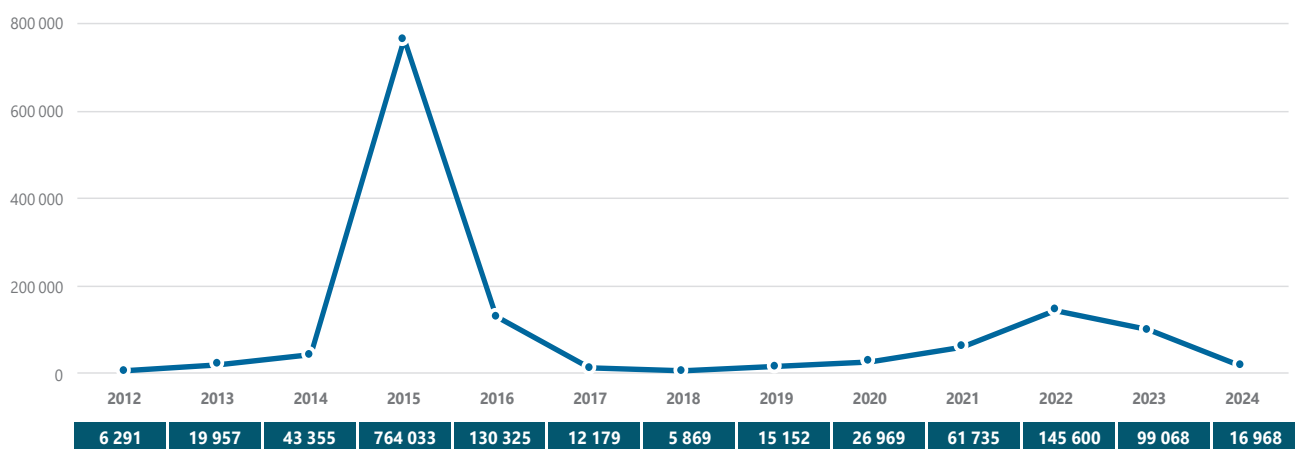
Dle statistik IOM ve třetím čtvrtletí roku 2024 zemřelo nebo bylo pohřšováno v rámci východní středomořské trasy 15 osob. Celkově za rok 2024 jde o 78 osob.

Západobalkánská migrační trasa

Celkově byl podle předběžných dat agentury Frontex v prvních devíti měsících letošního roku migrační tlak na této trase evidován nižší než ve stejném období loňského roku, a to o 79 %.

Podle předběžných údajů agentury Frontex bylo za první tři čtvrtletí letošního roku na západobalkánské trase zaznamenáno 16 968 nelegálních překročení hranic, což je o 79 % méně než ve stejném období roku 2023. Z hlediska státní příslušnosti se jednalo zejména o migranty ze Sýrie, Turecka a Afghánistánu.

Počet nelegálních překročení hranic na západobalkánské trase v letech 2012–2024*

*data za rok 2024 k 30. 9. 2024

zdroj: [Consilium.europa.eu/Frontex](https://consilium.europa.eu/Frontex)

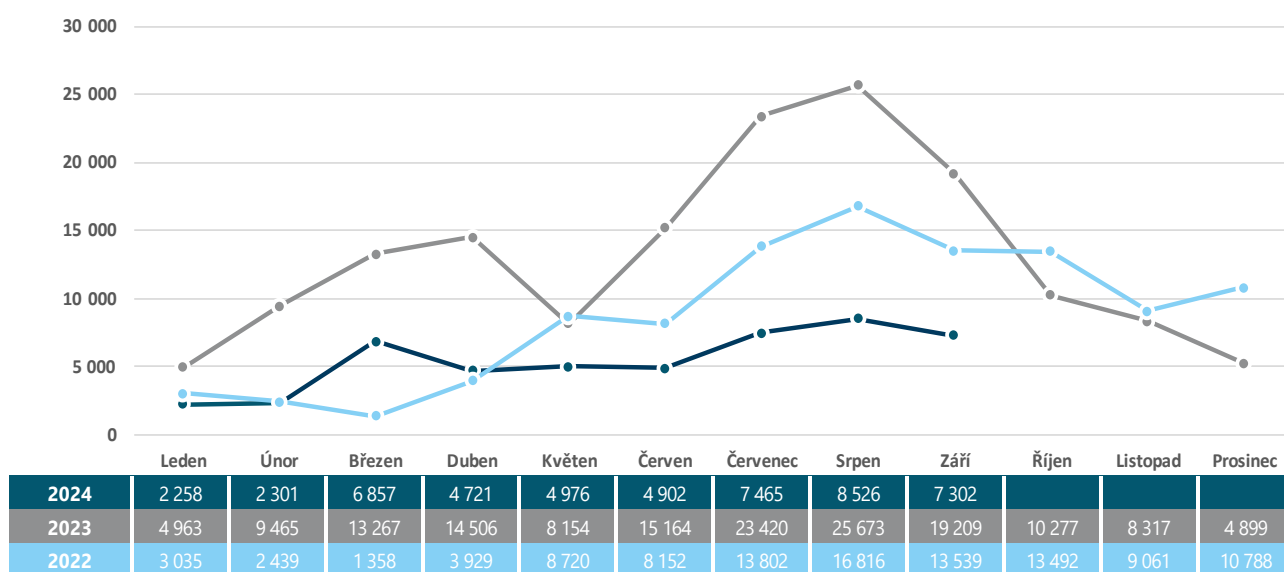
Centrální středomořská trasa

Centrální Středomoří zaznamenalo ve třetím čtvrtletí nárůst příchozích oproti druhému čtvrtletí tohoto roku. Podle údajů UNHCR přicestovalo nelegálně do Itálie přes Střezozemní moře ve třetím čtvrtletí 23 293 osob. Od začátku roku se jedná o 49 308 nelegálních překročení hranic.

Celkově eviduje Itálie podle dat UNHCR ve třetím čtvrtletí letošního roku o 66 % méně nelegálních příchodů než za stejné období loňského roku. V porovnání s druhým čtvrtletím letošního roku je nicméně evidován nárůst příchodů o 59,6 %. Navzdory 66% poklesu nelegálních příchodů ve oproti loňskému roku tak zůstává nadále centrální Středomoří nejvytíženější migrační trasou s více než 49 tisíci evidovaných nelegálních překročení hranic od začátku letošního roku. Celkově byl podle UNHCR v prvních devíti měsících letošního roku migrační tlak na této trase evidován nižší než ve stejném období loňského roku, a to o 63,2 %.

K nejčastějším zemím původu migrantů připlouvajících do Itálie od začátku roku patří podle dat UNHCR Bangladéš, Sýrie a Tunisko. Dle statistik IOM ve třetím čtvrtletí roku 2024 zemřelo nebo bylo pohřšováno v rámci centrální středomořské trasy 372 osob. Celkově za rok 2024 jde o 1 251 osob.

Srovnání počtu příjezdů do Itálie v letech 2022, 2023 a 2024*

*data UNHCR za poslední měsíce se mohou ještě změnit

zdroj: UNHCR

Západní středomořská trasa

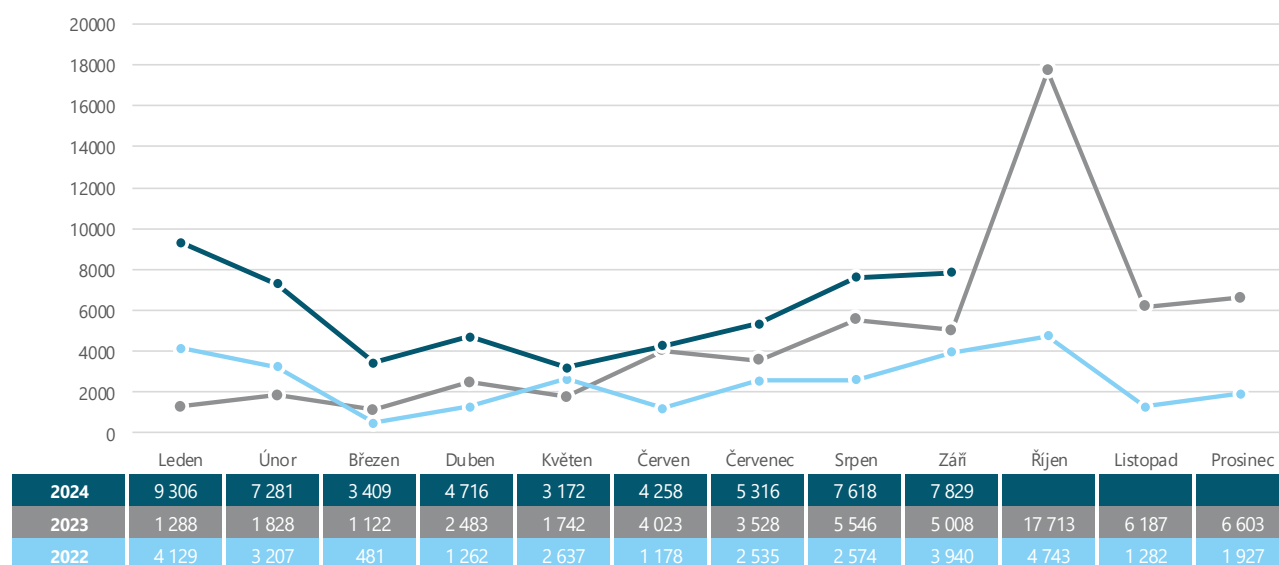

Ve třetím čtvrtletí roku 2024 přicestovalo nelegálně do Španělska podle údajů UNHCR 20 885 osob, tedy o 47 % více než ve stejném období loňského roku a o 71 % více než ve druhém čtvrtletí letošního roku.

V roce 2024 přicestovalo nelegálně do Španělska (tj. přes Středozemní moře a přes španělské enklávy v Africe) 53 239 osob, a to v drtivé většině po moři (52 905). Bezprecedentní nárůst počtu nelegálních překročení hranic byl zaznamenán na trase přes západní Afriku, jež je využívána pro nelegální vstupy na Kanárské ostrovy v Atlantském oceánu. Podle předběžných veřejně dostupných údajů Frontexu se celkový počet nelegálních vstupů na Kanárské ostrovy v prvních devíti měsících letošního roku meziročně zvýšil o 100 %.

Podle předběžných údajů Frontexu patřilo v letošním roce k nejčastějším zemím původu migrantů připlouvajících či přicházejících do pevninského Španělska a na Kanárské ostrovy Mali, Alžírsko a Senegal. Dle statistik IOM ve třetím čtvrtletí roku 2024 zemřelo nebo bylo pohřešováno v rámci západní středomořské trasy 51 osob. Celkově za rok 2024 jde o 254 osob.

Srovnání počtu příjezdů do Španělska po moři v letech 2022, 2023 a 2024*

*data UNHCR za poslední měsíce se mohou ještě změnit

zdroj: UNHCR

Východní migrační trasa

Východní migrační trasa zůstává klíčovou migrační trasou především s ohledem na ruskou válečnou agresi na Ukrajině. Uprchlíků s dočasnou ochranou bylo v září v celé EU, Norsku, Islandu a Švýcarsku přes 4,5 milionu. ČR nadále zůstává nejzatíženější zemí v počtu vydaných statusů dočasné ochrany v přepočtu na obyvatele.

Ve třetím čtvrtletí roku 2024 je evidováno v rámci EU a států EHS více než 4,5 mil. aktivních registrací dočasné ochrany. Nejvyšší počet evidovalo podle dat Eurostatu k 31. srpnu 2024 Německo (1 122 330; 27 % z celkového počtu aktivních registrací v EU), dále Polsko (975 190; 23 %) a Česká republika (376 885; 9 %). Podíváme-li se na počet uprchlíků v přepočtu na obyvatele, na čele unijního žebříčku najdeme Českou republiku, kde na jeden tisíc obyvatel připadá asi 35 držitelů dočasné ochrany, tvořící tak v České republice 3,5 % populace.

Počty aktivních držitelů dočasné ochrany v EU (k 31. 8.)

● Německo	27 %	● Rumunsko	4 %
● Polsko	23 %	● Itálie	4 %
● Česká republika	9 %	● Slovensko	3 %
● Španělsko	5 %	● ostatní	21 %

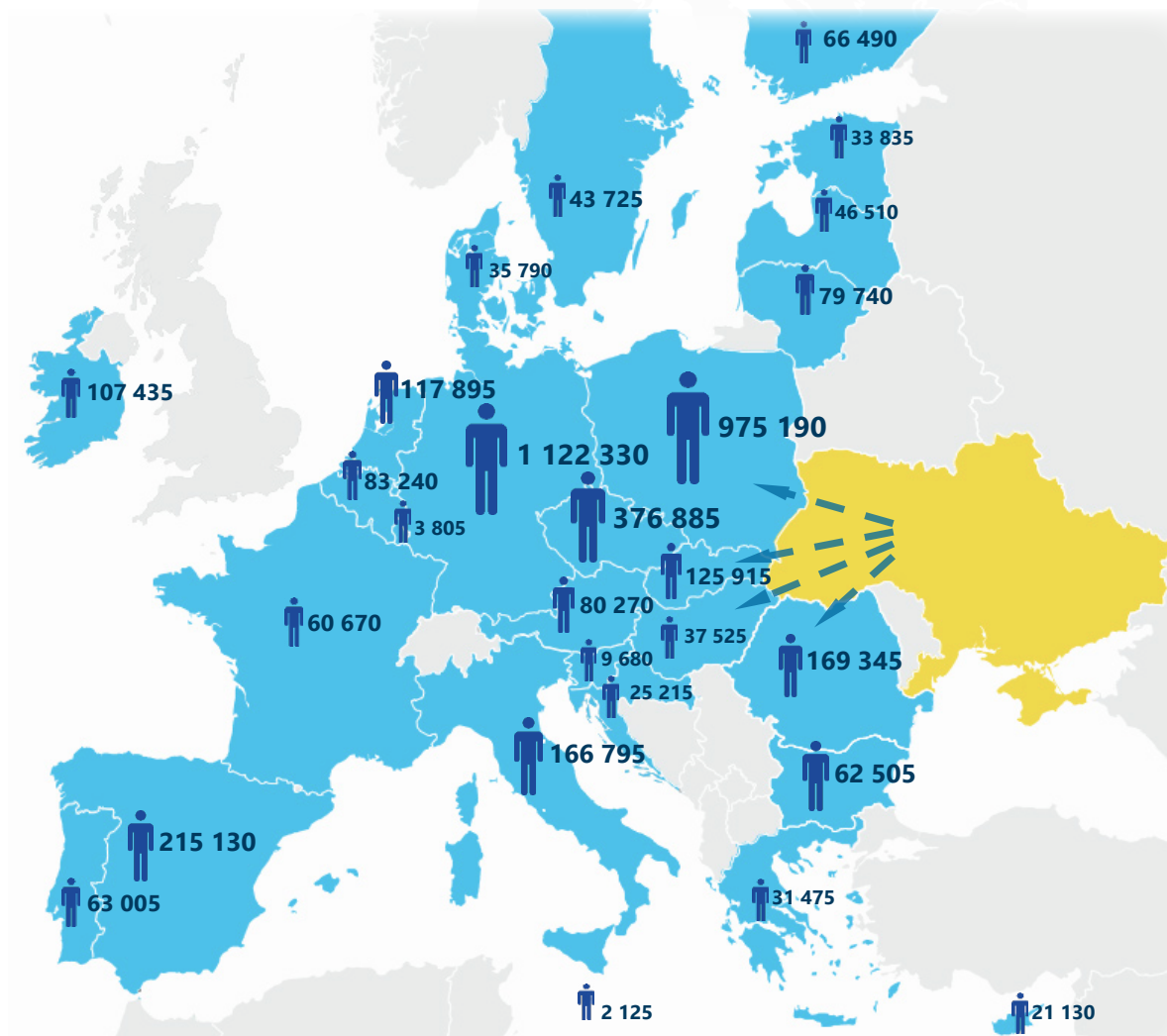
zdroj: Eurostat

Celkový počet ilegálních překročení východních hranic EU byl v prvních třech čtvrtletích roku 2024 podle předběžných veřejně dostupných dat agentury Frontex 13 195. Jedná se o 192% nárůst oproti stejnému období roku 2023.

V prvních třech čtvrtletích letošního roku nadále rostlo napětí na hranicích mezi Běloruskem a Polskem, a to v souvislosti s nárůstem počtu migrantů, kteří se snažili vstoupit do EU. Hlavní národnostní skupiny detekovány na polsko-běloruské hranici jsou v roce 2024 občané Sýrie, Eritreje, Etiopie a Afghánistánu. Ti se do Běloruska dostávají legálně na základě běloruských víz, odkud jsou následně převezeni na polsko-běloruskou hranici, kde dále neoprávněně překračují hranice EU. Celkový počet ilegálních překročení hranic do EU v letošním roce (k 30. 9.) podle dat Frontexu byl na východních hranicích vyšší o 192 % oproti loňskému roku. Nástroje na ochranu vnějších hranic EU, jakož i opatření omezující instrumentalizaci migrace jsou pak součástí Migračního paktu, jenž bude plně aplikovaný v praxi v červnu 2026.

Východní migrační trasa

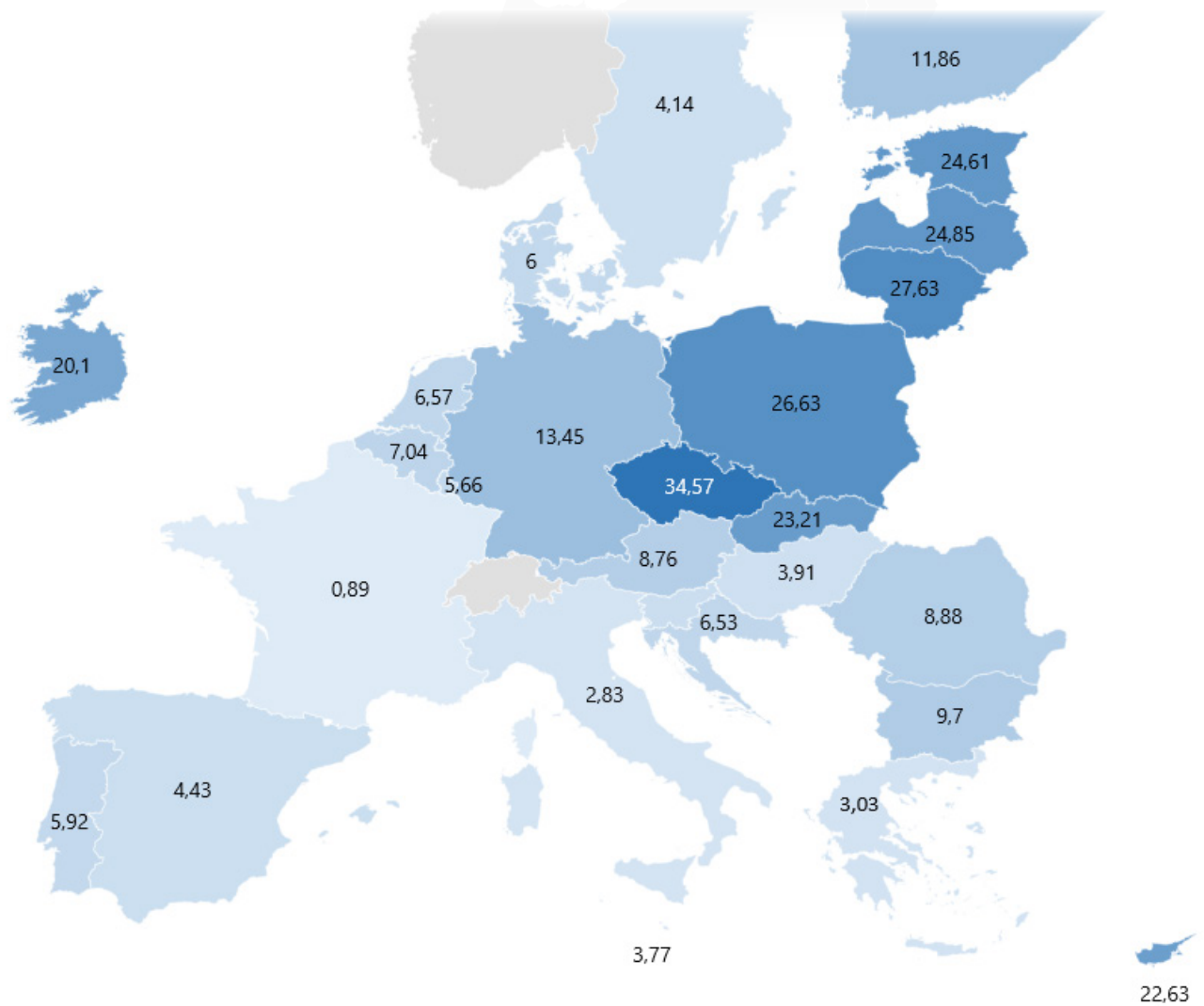
Počet aktivních držitelů dočasné ochrany v zemích Evropské unie na konci srpna 2024

Zdroj: Eurostat, srpen 2024

Aktuální situace v Evropě

Podíl aktivních držitelů dočasné ochrany v celkové populaci v přepočtu na 1000 obyvatel (%)

Zdroj: Eurostat, srpen 2024

DALŠÍ INFORMACE

Dne 2. července se nezávislý politik Dick Schoof ujal **funkce premiéra Nizozemska** s podporou koalice čtyř stran. Vzhledem k dominantní váze Party for Freedom (PVV) Geerta Wilderse se **společný program koalice výrazně zaměřuje na problematiku migrace**. Program obsahuje **řadu návrhů na snížení migračních toků**, které podle stran vytvářejí tlak na bydlení, zdravotní péči, vzdělávání, finanční zdroje a sociální soudržnost. Mezi tyto iniciativy patří přísnější **přijímací řízení, obrácení důkazního břemene** s cílem snížit počet kladných rozhodnutí, deportace (a to i nedobrovolné) osob bez platného povolení k pobytu a **okamžité navrácení nelegálních migrantů** zadržovaných na belgických a německých hranicích. Program dále uvádí, že Nizozemsko Evropské komisi co nejdříve předloží návrh na opt-out z evropské azylové a migrační politiky.

Dne 12. července **Finsko těsnou většinou přijalo zákon**, dle kterého bude za určitých podmínek možné **odmítnout žadatele o azyl ze třetích zemí**, respektive zamítat jejich žádosti o azyl. Zákon tak má zamezit instrumentalizaci migrace ze strany Ruska. Ta zesílila poté, co Finsko vstoupilo do NATO. Zákon pohraničnickům umožní vracet žadatele o azyl pokoušející se vstoupit do země z Ruska, s výjimkou dětí, hendikepovaných a zranitelných osob. Finsko společnou hranici loni oficiálně uzavřelo poté, co ji přecházelo stále více migrantů ze zemí jako Sýrie a Somálsko. Letos, kdy jsou pozemní hraniční přechody z Ruska do Finska uzavřené, přišlo do Finska přes tuto hranici jen několik desítek migrantů, zatímco loni jich bylo na 1300. Kritici, včetně několika akademiků, právních expertů a organizací hájících lidská práva, tvrdí, že zákon je v rozporu s finskou ústavou a mezinárodními závazky Finska. Organizace Amnesty International prohlásila, že zákon podkopává přístup k azylu a může posloužit jako zelená pro násilí a tzv. „pushbacky“ (vytlačování za hranice).

V úterý 16. července se v Praze uskutečnily **druhé mezivládní konzultace mezi ČR a Ukrajinou**. Předsedové vlád Petr Fiala a Denys Šmyhal jednali společně o aktuální situaci na Ukrajině, obranné spolupráci, spolupráci v energetice, podpoře českého exportu a zapojení českých firem do obnovy Ukrajiny. Diskutováno bylo také téma **migrace s důrazem na dočasnou ochranu**. Současně se uskutečnilo také **bilaterální jednání ministra vnitra ČR Víta Rakušana a ministra vnitřních záležitostí Ukrajiny Ihora Klymenka** s důrazem na oblasti migrace, vnitřní bezpečnosti a smluvní problematiku. Při této příležitosti byla mezi ČR a Ukrajinou podepsána nová **Smlouva mezi vládou České republiky a kabinetem ministrů Ukrajiny o spolupráci v boji proti trestné činnosti a při udržování veřejného pořádku a bezpečnosti**, která nahrazuje dohodu z roku 1997.

S platností ode dne 19. července do 31. prosince 2024 je na **běloruských pozemních hranicích rozšířen bezvízový styk** (dosud uplatňovaný jen pro některé sousední země) na občany dalších 35 evropských zemí, včetně ČR. V běloruských médiích bylo publikováno vyjádření představitelů běloruské státní správy o rozšíření bezvízového vstupu přes pozemní hranici, které se dosud vztahovalo na občany Litvy, Lotyšska a Polska. Bezvízový vstup má být povolen **na dobu 30 dní** ode dne překročení státní hranice. Je možné vstupovat opakovaně, celková doba pobytu v Bělorusku však nesmí přesáhnout 90 dnů v kalendářním roce. Osoby, které bezvízově vstoupily na území Běloruska, smějí cestovat dále do třetích zemí (také letecky) s výjimkou Ruska.

Aktuální situace v Evropě

Maďarsko změnilo **podmínky podpory ukrajinských uprchlíků**. Nově mají na plnou státní podporu nárok pouze ti, kteří utekli z oblastí „**přímo postižených vojenskými operacemi**“. Více než **3000 ukrajinským uprchlíkům** tak hrozí, že se z nich stanou bezdomovci. Většina z nich pochází ze Zakarpatské oblasti na západě Ukrajiny nebo z jiných západoukrajinských regionů a jsou maďarsky mluvící Romové. Oficiální status „osoby vyžadující dočasnou ochranu“ jim však nadále zůstává.

Na post nového **komisaře pro vnitřní věci a migraci** byl navržen rakouský ministr financí **Magnus Brunner**. Brunner se profesně tímto oborem nezabýval, jako vystudovaný právník se zkušenostmi vedením rakouského ministerstva financí je však dle předsedkyně EK ideální volbou. V rámci svého portfolia se bude věnovat nové Strategii pro vnitřní bezpečnost, reformě Europolu, boji proti závažnému a organizovanému zločinu, zločinu v kyberprostoru, proti-teroristické agendě, jakožto i implementaci Paktu o migraci a azylu, instrumentalizaci migrace, evropské strategii pro azyl a migraci, agendě návratové politiky a externím aspektům migrace doplněné o legální migrace, Talent partnerships a vztahy se třetími zeměmi.

Počet uprchlíků žijících v Německu dosáhl v polovině roku 2024 nového maxima. Podle Centrálního registru cizinců žilo v Německu na konci prvního pololetí 2024 celkem asi **3,48 milionu uprchlíků**. To je přibližně o **60 000 více než na konci roku 2023** a více než kdykoli od 50. let 20. století. Tento výpočet zohledňuje všechny osoby, které v současné době žádají o ochranu v Německu z humanitárních důvodů – bez ohledu na jejich pobytový titul. Přibližně třetina z 3,48 milionu registrovaných uprchlíků pochází z Ukrajiny. Ve srovnání s koncem roku 2023 se jejich počet zvýšil o přibližně 45 000 na celkových 1,18 milionu. Spolkový ministr financí Christian Lindner mezitím oznámil snížení základní podpory příjmu pro žadatele o azyl.

V pátek 30. srpna byli z Německa do Afghánistánu poprvé od převzetí moci v zemi Talibanem **deportováni odsouzení pachatelé trestných činů bez práva na pobyt v Německu**. V letadle z letiště v Lipsku do Kábulu bylo celkem **28 odsouzených afghánských pachatelů** z 11 spolkových zemí. Každý deportovaný dostal před odletem **1000 eur na ruku, aby se předešlo žalobám u německých soudů** kvůli hrozbě chudoby po deportaci. Německá vláda údajně s Talibanem o deportaci přímo nevyjednávala, prostředníkem mezi oběma vládami byl Katar.

V Polsku od 2. září platí **povinná školní docházka pro všechny ukrajinské žáky**. Dosud se mohli učit doma nebo online. Do škol tak míří dalších asi **80 tisíc ukrajinských žáků** – již teď jich tam bylo přes čtvrt milionu. V Česku je to kolem padesáti tisíc. Polští ředitelé hlásí první problémy. Nejčastěji jim chybí učitelé a prostory pro výuku. Rodičům, kteří potomky do škol nepřepíší, nově hrozí **ztráta měsíčního přídatku na děti** ve výši v přepočtu 4,5 tisíce korun.

Francouzská vláda vybízí Velkou Británii k sepsání migračního paktu, který by pomohl uklidnit situaci v Lamanšském průlivu. V úterý 3. září tam došlo k zatím nejtragičtější nehodě tohoto roku, kdy v důsledku převrácení člunu u francouzských břehů zemřelo nejméně 12 lidí. Lamanšský průliv je velmi vyhledávanou nelegální cestou z pevninské Evropy do Anglie. Letos v létě došlo u břehů Francie k několika neštěstím. Od počátku roku k 2. září britské úřady evidují **21 403 nelegálních vstupů přes Kanál**, což znamená 13% nárůst oproti stejnému období loňského roku. Před úterní nehodou letos podle francouzských úřadů v průlivu přišlo o život 25 migrantů, přičemž za celý minulý rok jich bylo 12.

Aktuální situace v Evropě

Německý Spolkový sněm dne 12. září poprvé projednával **azylový a bezpečnostní balíček** vládních stran SPD, Zelených a FDP. Koalice předkládá zákony zpřísňující migrační politiku bez původně přislíbené podpory největší opoziční skupiny CDU/CSU. Balíček je reakcí na islamistický útok na městské slavnosti v Solingenu. Pomocí azylového a bezpečnostního balíčku chtějí koaliční strany **snížit sociální dávky žadatelům o azyl**, kteří jsou povinni opustit zemi, **rozšířit vyšetřovací pravomoci úřadů v boji proti terorismu a zpřísnit zákony o zbraních**, respektive o nožích. Návrh zákona navíc povoluje **biometrické porovnávání veřejně přístupných údajů z internetu**. Podle návrhu je cílem zejména identifikace a lokalizace údajných teroristů a podezřelých osob. Uprchlíci mají ztratit status ochrany, pokud se vrátí do své domovské země bez pádného důvodu, například na dovolenou.

Německý kancléř Olaf Scholz zahájil svou **třidenní návštěvu střední Asie** podpisem **migrační dohody s Uzbekistánem** v neděli 15. září. Ta umožní migraci kvalifikovaných pracovníků ze středoasijské země na podporu německé ekonomiky a návraty některých přistěhovalců. V Německu žije odhadem 13 700 Uzbeků, přičemž drtivá většina má podle agentury DPA povolení k legálnímu pobytu. Média spekulují, že dohoda s Uzbekistánem poslouží i k **deportaci Afghánců**, kteří se dopustili zločinů. Scholzova cesta povede i do Kazachstánu, kde se připojí k summitu se všemi pěti bývalými sovětskými republikami v regionu. V pátek 13. září byla v Berlíně podepsána také **dohoda mezi SRN a Keňou**. Německo otevře dveře v rámci řízené a cílené dohody o pracovní migraci kvalifikovaným nebo částečně kvalifikovaným keňským pracovníkům. Dohoda o práci a migraci také pomůže usnadnit repatriaci Keňanů, kteří nemají právo zůstat v Německu.

Poté co 18. září 2024 **Nizozemsko oznámilo, že hodlá požádat o trvalou výjimku z uplatňování azylových a migračních pravidel EU** (a následně tak skutečně 19. září směrem k EK oficiálně učinilo ústy nizozemské ministryně pro migraci Marjolein Faberové (Strana pro svobodu - PVV Partij voor de Vrijheid)), reagovalo obratem Maďarsko, že se připojí k Nizozemsku a rovněž požádá o výjimku z těchto pravidel s cílem omezit nelegální migraci. Tento záměr prezentoval ve Štrasburku maďarský ministr pro evropské záležitosti János Bóka. Tímto se obě země postavily proti novým pravidlům Paktu o migraci a azylu, který členské státy EU v květnu schválily.

Maďarsko ve lhůtě nezaplatilo pokutu ve výši 200 milionů eur, kterou mu v červnu uložil Evropský soudní dvůr (ESD) kvůli tomu, že země porušila azylové právo EU. **Evropská komise tyto peníze tak odečte ze svých plateb Budapešti**. Již v předchozích rozsudcích označil soud významné části maďarského azylového systému za nezákonné. Kromě toho ESD dále rozhodl, že Maďarsko musí zaplatit denní pokutu ve výši jednoho milionu eur za každý den prodlení v souvislosti s nedodržením rozsudku. Maďarská vláda uvedla, že namísto zaplacení pokuty 200 mil. EUR by měla spíše dostat více peněz na hraniční kontroly. Gergely Gulyás, ministr odpovědný za úřad premiéra Orbána, požadoval, aby Maďarsko místo pokuty dostalo částečnou náhradu v hotovosti, protože „utrátilo 2 miliardy EUR na hraniční kontroly bez jakékoli relevantní finanční pomoci od Evropské unie“.

Nová pravicová **vláda v Nizozemsku ruší od 1. ledna 2025 finanční podporu na ubytování odmítnutých žadatelů o azyl**. Podle deníku Spiegel tento krok konzultovala s pěti velkými městy, v nichž je nouzové ubytování nabízeno v rámci tzv. systému lůžko–koupel–chléb. Od roku 2019

Aktuální situace v Evropě

poskytují Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Eindhoven a Groningen odmítnutým žadatelům o azyl základní potřeby. Města se nyní mohou o tyto uprchlíky nadále starat na vlastní náklady. Amsterdam už oznámil, že ve vyplacení peněz bude pokračovat minimálně v příštím roce. Podle webu dutchnews.nl stále více žádostí o azyl, dříve schválených bez zádrhelů, nizozemské úřady nyní zamítají kvůli novým pravidlům upravujícím „důvěryhodnost“. Změnu zavedl bývalý ministr Erik van der Burg s cílem snížit počet přijatých žádostí. Do té doby Nizozemsko vyhovělo 81 % žádostí o útočiště, zatímco průměr v EU činil 53 %.

Shrnutí

Země prvního příjezdu migrantů 2016–2024

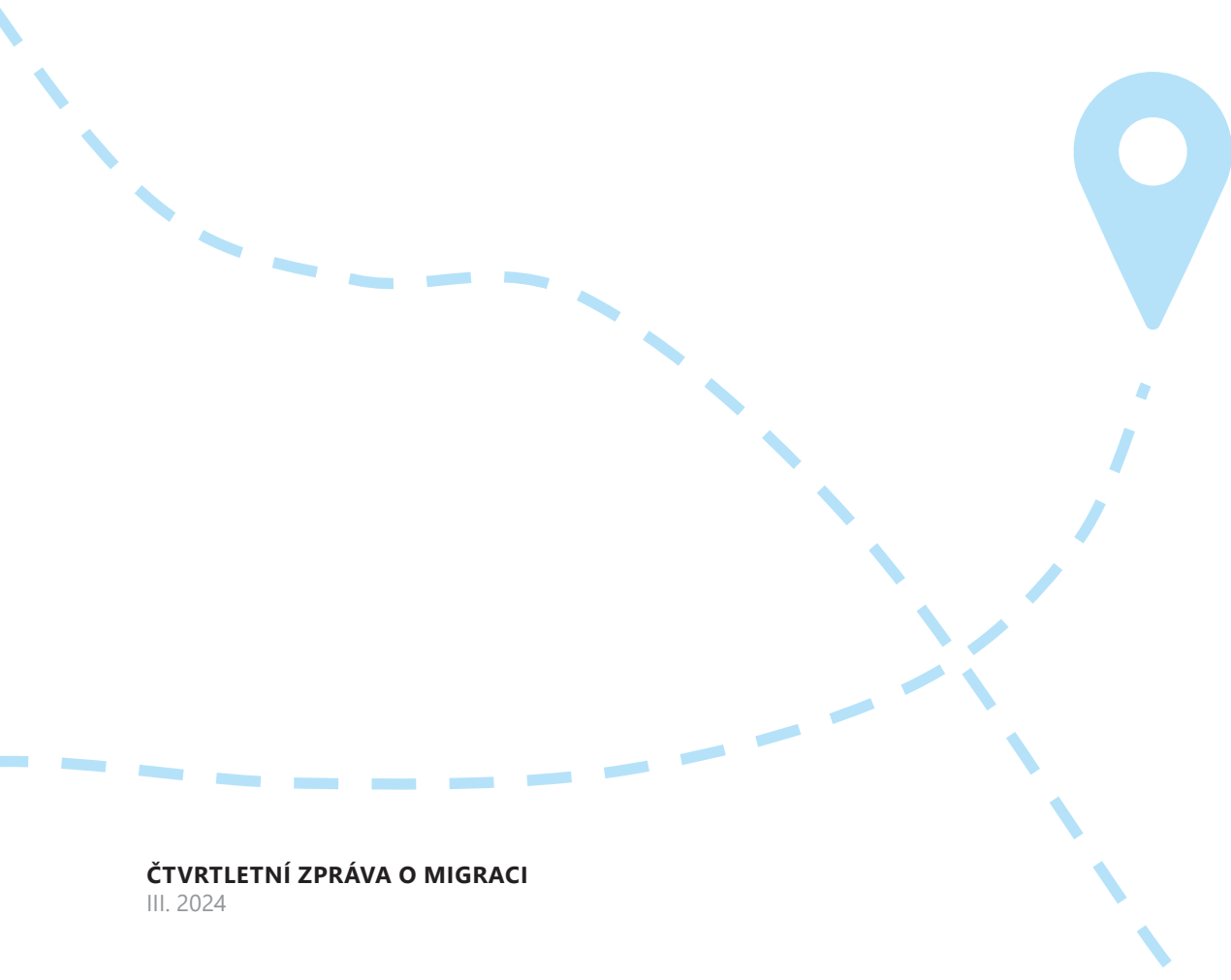
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Řecko	29 718	49 158	74 348	15 533	8 803	18 013	48 721	40 622
Itálie	119 369	23 370	11 487	34 133	66 752	100 942	157 651	49 308
Španělsko	28 349	64 427	32 492	41 925	43 196	30 962	57 538	53 239
Celkem	177 436	136 955	118 327	91 591	118 751	149 917	263 910	143 169

zdroj: IOM a UNHCR

Země prvního příjezdu migrantů v III. čtvrtletí roku 2024

	Červenec	Srpen	Září	Celkem za III. Q 2024
Řecko	5 105	6 852	7 926	19 883
Itálie	7 465	8 526	7 302	23 293
Španělsko	5 364	7 664	7 857	20 885

zdroj: UNHCR

TYPY POBYTŮ OBČANŮ TŘETÍCH ZEMÍ V ČR

	přechodný pobyt					trvalý pobyt	
	krátkodobý (do 90 dnů)		dlouhodobý (nad 90 dnů)				
oprávnění	bevizový styk	krátkodobé (schengenské)	dlouhodobé	povolení k dlouhodobému pobytu		povolení k trvalému pobytu	
místo podání	nežádá se	zastupitelský	zastupitelský	zastupitelský	na území	zastupitelský	na území
specifikace pobytu	<p>vybrané státy Nařízení EP a Rady EU 2018/1806</p> <p>nevztahuje se na výdělečné aktivity</p>	<ul style="list-style-type: none"> - turistika - obchodní - kulturní - pozvání - zdravotní - návštěva rodiny či přátel - oficiální - sportovní - studium 	<ul style="list-style-type: none"> - podnikání (PO, OSVČ) - zaměstnání - studium / vzdělávání 	<p>dle směrnice EU:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sloučení rodiny - studium - vědecký výzkum - modrá karta - zaměstnanecká karta - rezident jiného členského státu 	<ul style="list-style-type: none"> - podnikání (PO, OSVČ) - zaměstnanecká karta - studium / vzdělávání - sloučení rodiny - ochrana na území (dle směrnice EU) - vědecký výzkum 	<p>bez podmínky předchozího pobytu v ČR:</p> <ul style="list-style-type: none"> - humanitární - důvody hodné zvláštního zřetele - zájem ČR (např. krajané) - nezaopatřené děti cizinců s 	<ul style="list-style-type: none"> - po 5 letech pobytu v ČR - po 4 letech pobytu (žadatelé o mezinárodní ochranu) - po 2 letech (držitelé modré karty pobývajících 5 let v EU jako držitelé modré karty)
gestor	MZV	MZV	MV	MV	MV	MV	MV

TYPY POBYTŮ OBČANŮ EU A JEJICH RODINNÝCH PŘÍSLUŠNÍKŮ V ČR

	občané třetích zemí - rodinní příslušníci občanů EU				občané EU	
	přechodný pobyt			trvalý pobyt	přechodný pobyt	trvalý pobyt
	krátkodobý (do 90 dnů)		dlouhodobý (nad 90 dnů)			
oprávnění	bezvízový styk	krátkodobé (schengenské)	povolení k přechodnému pobytu rodinného	povolení k	potvrzení o přechodném pobytu (nepovinné)	povolení k
místo podání	nežádá se	zastupitelský úřad	na území	na území	na území	na území
účel pobytu	vybrané státy Nařízení EP a Rady EU 2018/1806 nevztahuje se na	- rodinný příslušník občana EU	- rodinný příslušník občana EU	- po 5 letech pobytu v ČR - po 2 letech (pokud je nejméně rok rodinným příslušníkem občana)	- pobyt občana EU	- po 5 letech pobytu v ČR - po 2 letech (pokud je nejméně rok rodinným příslušníkem občana)
gestor	MZV	MZV	MV	MV	MV	MV

SLOVNÍK POJMŮ

Azyl – ochranný status, který stát poskytuje státnímu příslušníku třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti v souvislosti s rizikem jejího pronásledování z důvodů přesně vyjmenovaných v mezinárodních i národních právních nástrojích (v ČR jsou důvody udělení azylu specifikovány v zákoně o azylu)

Azylová zařízení – zařízení zřizovaná Ministerstvem vnitra, která slouží k ubytování žadatelů o udělení mezinárodní ochrany či držitelů mezinárodní ochrany; podle účelu se rozlišují tři druhy: přijímací středisko, pobytové středisko a integrační azylové středisko

Azylant – cizinec, kterému byl udělen azyl, a to po dobu platnosti rozhodnutí o udělení azylu

Cizinec – osoba, která není státním občanem České republiky

Dlouhodobé vízum – vízum opravňující k pobytu nad 90 dnů, uděluje se obvykle s maximální platností 1 roku

Dlouhodobý pobyt – druh dočasného povolení k pobytu, uděluje se cizinci, který hodlá na území pobývat po dobu delší než 1 rok

Dobrovolný návrat – dobrovolné vycestování cizince z území České republiky do země původu nebo jiného státu ochotného cizince přijmout; při dobrovolných návratech z ČR asistuje Ministerstvo vnitra, Správa uprchlických zařízení a Mezinárodní organizace pro migraci (IOM)

Dočasná ochrana – krizový mechanismus EU upravený směrnicí o dočasné ochraně 2001/55/ES, který se aktivuje za výjimečných okolností v případě hromadného příchodu osob s cílem poskytnout jim kolektivní ochranu a zmírnit tlak na vnitrostátní azylové systémy zemí EU.

Doplňková ochrana – vedle azylu další forma mezinárodní ochrany, která se uděluje cizincům, kteří nesplňují důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jejich případě jsou důvodné obavy, že pokud by byli tito cizinci vráceni do státu, jehož jsou státními občany (v případě osob bez státního občanství do státu jejich posledního trvalého bydliště), by jim hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy

Držitel mezinárodní ochrany – osoba, které byl udělen azyl či doplňková ochrana

Integrace – proces postupného začleňování imigrantů do struktur a vztahů společnosti domácího obyvatelstva. Jedná se o komplexní, obousměrný jev, který je přirozeným důsledkem migrace a který má své politické, právní, ekonomické, sociální, kulturní, psychologické a náboženské aspekty.

Krátkodobé (schengenské) vízum – opravňuje cizince k pobytu na území států schengenského prostoru po dobu v něm vyznačenou, nejdéle 90 dnů (ve 180 dnech, viz krátkodobý pobyt); uděluje se pro jeden vstup (jednorázové), pro dva vstupy nebo pro více vstupů (multiple) či jako letištní průjezdní

Krátkodobý pobyt – pobyt v maximální délce 90 dní v jakémkoli 180denním období, kterým se rozumí období 180 dnů bezprostředně předcházející každému dni pobytu (pozn. délka pobytu je určována podle vstupních a výstupních razítek vyznačených na hraničním přechodu do příslušného cestovního dokladu). Evropská legislativa pak pro účely těchto krátkodobých pobytů rozlišuje třetí země na ty, jejichž občané pro vstup a krátkodobý pobyt na území států uplatňujících společnou vízovou politiku musejí disponovat vízem a na ty, kteří jsou od tohoto požadavku osvobozeni.

Legální migrace – proces řízeného, státem kontrolovaného přistěhovalectví; ČR může imigraci regulovat prostřednictvím vízové praxe (udělení víza) a prostřednictvím pobytových oprávnění (vydáním povolení k pobytu).

Mezinárodní ochrana – ochrana poskytnutá v České republice cizinci formou azylu nebo doplňkové ochrany

Migrace – přesun jednotlivců i skupin v prostoru; může být krátkodobá, dlouhodobá, trvalá i opakovaná (cirkulární)

Migrant – v obecném smyslu slova je to osoba, která se nachází mimo teritorium státu, jehož je občanem či státním příslušníkem, a která pobývá v cizí zemi více než jeden rok, bez ohledu na důvody, dobrovolně či nedobrovolně, legálně či ilegálně

Nelegální migrace – migrace, která probíhá bez kontroly a řízení ze strany cílových zemí. Cizinci vstupují do cílových zemí, či v nich pobývají, bez řádného oprávnění (vízum, pobytové oprávnění)

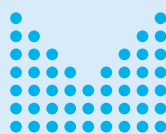
Nucený návrat – nucené vycestování cizince z území České republiky do země původu; nucené návraty provádí Policie ČR

Občan třetí země – občan státu, který není členem Evropské unie a není zároveň občanem Islandu, Lichtenštejnska, Norska či Švýcarska (EU+)

Přechodný pobyt – v obecné rovině jakýkoli povolený pobyt cizince na území ČR, který není pobytem trvalým; jedná se rovněž o typ pobytu, který je určen pro cizince, kteří jsou občany některého ze států EU nebo pro státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou rodinnými příslušníky občanů EU, a plánují pobývat na území ČR přechodně déle než 3 měsíce

Trvalý pobyt – jeden z druhů povolení k pobytu pro cizince na území ČR; nejčastěji je udělován po splnění podmínky nepřetržitého pobytu na území ČR, dále může být udělen bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území ČR či po řízení o mezinárodní ochraně

Problematiku migrační politiky v České republice má na starosti Ministerstvo vnitra. V rámci Ministerstva vnitra za tuto oblast zodpovídá **odbor azylové a migrační politiky (OAMP)**.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

HLAVNÍ TÉMATA:

- Legální migrace
- Mezinárodní ochrana
- Integrace cizinců
- Integrace držitelů mezinárodní ochrany
- Evropská a mezinárodní spolupráce
- Zahraniční pomoc
- Krajané
- Schengenská spolupráce
- Volný pohyb osob v EU
- Návraty
- Nelegální migrace

Centrální pracoviště OAMP se zabývá obecnou koncepcí, legislativou a směřováním migrační politiky České republiky. Mimo centrální pracoviště má OAMP své zastoupení ve všech 14 krajích formou regionálních pracovišť. Činnost oddělení OAMP v regionech je zaměřena na řízení ve věcech pobytu cizinců a řízení o mezinárodní ochraně.

Pro více informací můžete navštívit webové stránky: www.mvcr.cz/migrace/